

*LIETUVOS RESPUBLIKOS
MUITINĖS VEIKLOS STRATEGIJA
2005–2010 METAMS*

---

*BUSINESS STRATEGY
OF THE CUSTOMS OF THE REPUBLIC
OF LITHUANIA FOR 2005–2010*

Besikeičianti aplinka ir Lietuvos narystė Europos Sąjungoje skatina muitinę numatyti naujas veiklos sąlygas atitinkančius žingsnius.

Ši strategija – tai vienos svarbiausių verslui įtakos turinčių valstybės institucijų žvilgsnis į plačius 2005–2010 metų veiklos horizontus. Gerai suprasdama savo vaidmens svarbą ir atsakomybę tarptautinės prekybos grandinėje bei pritardama prieš terorizmą besitelkiančio pasaulio idėjoms Lietuvos muitinė strateginius tikslus, prioritetus, uždavinius sujungė į darnią visumą. Nusibrėžusi dar vieno veiklos etapo gaires, muitinė siekia ryškių pokyčių visose srityse ir ES gyvenimo ritmu skuba panaudoti naujas galimybes tolesnei pažangai.

*T*he changing environment and Lithuania's membership in the European Union encourage the Customs to foresee steps complying with the new conditions of activities.

This strategy is a glimpse of one of the most important public institutions having impact on business into the wide horizons of 2005-2010 year activities. Being well aware of the significance of its role and responsibility in the international trade supply chain, and supporting the ideas of the world rallying against terrorism, the Lithuanian Customs has integrated the strategic goals, priorities, objectives into a harmonious entirety. Having defined the guidelines for one more activity stage, the Customs seeks distinct changes in all areas and, following the rhythm of the EU life, is in a hurry to use new possibilities for further progress.

I. *B*ENDROSIOS NUOSTATOS

1. Integracija į ES ir NATO, auganti tarptautinio terorizmo ir organizuoto nusikalstamumo grėsmė, vykstantys globalizacijos procesai bei informacinių technologijų plėtra lemia sparčius Lietuvos politinio, ekonominio, socialinio ir kultūrinio gyvenimo pokyčius. Visa tai didina valstybės strateginio valdymo reikšmę visose valdymo srityse. Lietuvos Respublikos muitinės (toliau – Lietuvos muitinė) išorinės ir vidinės aplinkos pokyčiai turi svarbią įtaką jos strateginei ir taktinei veiklai. Todėl iškilo poreikis parengti naują Lietuvos Respublikos muitinės veiklos strategiją.

Lietuvos Respublikos muitinės veiklos strategija 2005–2010 metams (toliau – Strategija) parengta vadovaujantis Europos Komisijos bei Pasaulio muitinių organizacijos dokumentais bei atsižvelgiant į nacionalinius dokumentus.

Ši Strategija – tai Lietuvos muitinės veiklos gairės, apimančios laikotarpį iki 2010 metų, – kelias į modernią Lietuvos muitinę, palankiai vertinamą visuomenės, patikimą kitų valstybių muitinių partnerę.

Šioje Strategijoje Lietuvos muitinė ypač didelę dėmesį skiria verslo aplinkos sąlygų gerinimui bei Lietuvos konkurencingumo ES didinimui, rinkos ir visuomenės apsaugai bei efektyviam mokesčių administravimui.

II. *V*IZIJA

2. Lietuvos muitinė – lanksti, skaidri, efektyvi ir patikima, į geriausių ES valstybių muitinių patirtį orientuota valstybės institucija, sauganti visuomenę nuo neteisėtos tarptautinės prekybos daromos žalos ir sudaranti palankias sąlygas verslo plėtrai.

III. *M*ISIJA

3. Lietuvos muitinės paskirtis yra:

3.1. užtikrinti rinkos ir visuomenės saugą ir saugumą taikant efektyvią muitinės priežiūrą bei plėtojant vidaus ir tarptautinį bendradarbiavimą;

3.2. užtikrinti muitinės administruojamų mokesčių surinkimą;

3.3. sudaryti palankias sąlygas verslo plėtrai, diegiant modernius darbo metodus ir kuriant elektroninę muitinės aplinką.

I. *G*ENERAL PROVISIONS

1. Integration into the EU and NATO, the growing threat of international terrorism and organized crime, the ongoing processes of globalisation and development of information technologies determine rapid changes in political, economic, social and cultural life in Lithuania. All these factors increase the significance of strategic administration of the state in all the fields of administration. Changes in external and internal environment of the Customs of the Republic of Lithuania (hereinafter referred to as the Lithuanian Customs) significantly influence its strategic and tactical activities. Therefore, there is a need to prepare a new strategy for activities of the Customs of the Republic of Lithuania.

The Business Strategy of the Customs of the Republic of Lithuania for 2005–2010 (hereinafter referred to as the Strategy) was prepared in accordance with the documents of the European Commission and the World Customs Organization and taking into account some national documents.

This Strategy provides the activity guidelines of the Lithuanian Customs for the period till 2010 – a road towards modern Lithuanian Customs, appreciated by the public and a reliable partner of the customs of other countries.

In the Strategy, a lot of attention is granted to improvement of business environment and enhancement of Lithuania's competitiveness in the EU, protection of market and society, and efficient administration of taxes.

II. *T*HE VISION

2. The Lithuanian Customs as a flexible, transparent, effective and reliable public institution, oriented towards the best experience of the customs of EU countries, protecting society from damage done by illegal international trafficking and establishing favourable conditions for business development.

III. *T*HE MISSION

3. The mission of the Lithuanian Customs includes the following:

- 3.1. to ensure safety and security of market and society by applying efficient customs supervision and by developing domestic and international cooperation;
- 3.2. to ensure collection of taxes that are administered by the Customs;
- 3.3. to establish favourable conditions for business development by implementing modern working methods and creating electronic customs environment.

IV. *P*RIORITETINĖS LIETUVOS MUITINĖS VEIKLOS SRITYS

4. Prioritetinės Lietuvos muitinės veiklos sritys yra:

- 4.1. rinkos ir visuomenės apsauga bei mokesčių administravimas;
- 4.2. santykiai su muitinės aplinka;
- 4.3. organizacijos plėtra.

V. *I*LGALAIKIAI STRATEGINIAI TIKSLAI

5. Ilgalaikiai strateginiai tikslai yra šie:

5.1. *rinkos ir visuomenės apsaugos bei mokesčių administravimo srityje* – apsaugoti rinką ir visuomenę nuo neteisėtos tarptautinės prekybos daromos žalos, efektyviai kovoti su vengimu mokėti mokesčius, tobulinti mokesčių apskaitą, gerinti jų surinkimą, užkirsti kelią muitų teisės aktų pažeidimams bei kitai nusikalstamai veiklai.

5.2. *santykių su muitinės aplinka srityje* – sudaryti palankias sąlygas verslo plėtrai, rengti nacionalinius muitų teisės aktus, atstovauti Lietuvos interesams rengiant ES muitų teisės aktus, efektyviai bendradarbiauti su kitomis Lietuvos Respublikos institucijomis, ES institucijomis, kitų valstybių muitinėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, teikti visuomenei operatyvią ir kokybišką informaciją apie savo veiklą.

5.3. *organizacijos plėtros srityje* – siekti, kad Lietuvos muitinė taptų efektyviai dirbančia, gebančia greitai adaptuotis, lanksčia ir konkurencinga organizacija.

VI. *U*ŽDAVINIAI RINKOS IR VISUOMENĖS APSAUGOS BEI MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO SRITYJE

6. Uždaviniai rinkos ir visuomenės apsaugos bei mokesčių administravimo srityje yra šie:

6.1. įgyvendinti priemones, susijusias su tarptautinės prekybos saugumo užtikrinimu, terorizmo aktų bei organizuoto nusikalstamumo užkardymu:

6.1.1. įdiegti kompiuterizuotą su prekėmis, muitinės procedūromis bei asmenimis susijusių rizikos veiksnių valdymo sistemą, siekti jos integravimo su ES rizikos valdymo procesu;

6.1.2. siekti tapti koordinuojančia institucija, atsakinga už prekių, gabenamų per Lietuvos Respublikai tenkančią ES išorinės sienos dalį, kontrolę integruotoje Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos sistemoje;

6.1.3. užtikrinti prekių judėjimo kontrolę, diegiant modernias kitose ES valstybėse taikomas prekių ir jas gabenančių transporto priemonių muitinio tikrinimo priemones bei metodikas;

IV. *P*RIORITY ACTIVITY FIELDS OF THE LITHUANIAN CUSTOMS

4. Priority activity fields of the Lithuanian Customs include the following:

- 4.1. protection of market and society and administration of taxes;
- 4.2. relations with the customs environment;
- 4.3. organizational development.

V. *L*ONG-TERM STRATEGIC GOALS

5. The long-term strategic goals are as follows:

5.1. *In the field of market and society protection and tax administration* – to protect market and society from the damage done by international trafficking, to effectively fight against tax evasion, to improve tax accounting and collection, to preclude violations of customs legislation and other criminal activities.

5.2. *In the field of relations with the customs environment* – to establish favourable conditions for business development, to prepare national customs related legislative acts, to represent interests of Lithuania when preparing EU customs legislation, to effectively cooperate with other institutions of the Republic of Lithuania, EU institutions, customs authorities of other countries, and international organizations, to provide to the public operative and high-quality information on its activities.

5.3. *In the field of organizational development* – to seek that the Lithuanian Customs becomes an efficiently-operating, capable of rapid adaptation, flexible and competitive organization.

VI. *T*ASKS IN THE FIELD OF MARKET AND SOCIETY PROTECTION AND TAX ADMINISTRATION

6. The tasks in the market and society protection and tax administration include the following:

6.1. to implement measures related to safeguarding security of international trade and prevention of terrorist acts and organized crime:

6.1.1. to implement a computerized management system for risks related to goods, customs procedures and persons, and to integrate it into EU risk management process;

6.1.2. to become a coordinating institution, responsible for control of goods being transported through the external EU borders of Lithuania in the integrated state border protection system of the Republic of Lithuania;

6.1.3. to ensure control of movement of goods by implementing modern measures and methodologies, as used in other EU Member States, for customs examination of goods and the vehicles transporting the goods;

6.1.4. to ensure appropriate provision of the Lithuanian customs institutions with up-to-date means of control and inspection equipment and to ensure effective use of such means;

6.1.4. užtikrinti tinkamą Lietuvos muitinės įstaigų aprūpinimą moderniomis kontrolės priemonėmis bei tikrinimo įranga, užtikrinti efektyvų šių priemonių panaudojimą;

6.2. tobulinti ir plėtoti muitinės informacijos kaupimo, analizės, keitimosi ir naudojimo priemones, efektyviau naudoti šią informaciją muitų teisės aktų pažeidimų prevencijai, pažeidėjų išaiškinimui, tarptautinės prekybos saugumui užtikrinti;

6.3. plėtoti duomenų mainus tarp Lietuvos muitinės ir verslo, muitinės ir kitų Lietuvos Respublikos institucijų, muitinės ir kitų teisėsaugos institucijų ir tarp Lietuvos muitinės ir užsienio valstybių muitinių, ES institucijų ir tarptautinių organizacijų muitų teisės aktų įgyvendinimo, jų pažeidimų prevencijos, kontrolės ir tyrimų srityse, diegti tarptautinius šių duomenų standartus;

6.4. plėtoti bendradarbiavimą su kitomis Lietuvos Respublikos institucijomis, ES institucijomis, užsienio valstybių muitinėmis, Pasaulio muitinių organizacija bei kitomis tarptautinėmis organizacijomis muitų teisės aktų įgyvendinimo, jų pažeidimų prevencijos, kontrolės ir tyrimų srityse, vykdyti tarptautinėmis sutartimis prisiimtus įsipareigojimus;

6.5. tobulinti mokesčių apskaitą, surinkimą ir išieškojimą, efektyviau vykdyti mokesčių įstatymų pažeidimų prevenciją bei prekių, kurioms taikomos eksporto grąžinamosios išmokos, kontrolę.

VII. UŽDAVINIAI SANTYKIŲ SU MUITINĖS APLINKA SRITYJE

7. Uždaviniai santykių su muitinės aplinka srityje yra šie:

7.1. siekti sukurti kuo palankesnes verslo aplinkos sąlygas rengiant Lietuvos muitų teisės aktus, atstovaujant Lietuvos interesams rengiant ES muitų teisės aktus ir ES muitų politiką;

7.2. plačiau įgyvendinti ES muitų teisės aktų nuostatas, numatančias verslo subjektams taikytinus supaprastinimus, atsižvelgiant į geriausią ES valstybių muitinių praktiką;

7.3. vykdyti priemones, susijusias su elektroninės muitinės iniciatyvos įgyvendinimu, t. y. siekti, kad:

7.3.1. visi asmenys galėtų internetu pateikti elektroninę bendrąją ir (arba) muitinės deklaraciją ir gauti elektroninį muitinės pranešimą apie jos priėmimą;

7.3.2. būtų kompiuterizuoti pagrindiniai muitinės veiklos procesai;

7.3.3. būtų sukurtas informacinis portalas – bendra elektroninė prieiga prie muitinės ir kitų su prekių importu ar eksportu susijusių valstybės institucijų informacinių sistemų;

7.3.4. muitinės viešosios paslaugos teikiamos „vieno langelio“ principu;

7.4. sukurti pakopinę juridinių asmenų patikimumo sistemą;

7.5. parengti ir įgyvendinti Muitinės ir verslo bendradarbiavimo teisėkūros, mokymo, konsultavimosi ir kitose srityse programą, pagrįstą muitinės ir verslo partneryste;

7.6. plėtoti Visuomenės informavimo apie muitinės veiklą sistemą;

7.7. efektyviai dalyvauti su muitinės veikla susijusiose ES programose, plėtoti bendradarbiavimą su ES institucijomis, užsienio valstybių muitinėmis, Pasaulio muitinių organizacija bei kitomis tarptautinėmis organizacijomis muitinės darbo metodų tobulinimo, muitinės veiklos procesų kompiuterizavimo ir verslo aplinkos sąlygų gerinimo srityse.

6.2. to improve and develop means for accumulation, analysis, exchange and exploitation of customs information, to efficiently use such information for prevention of violations of customs legislation, for discovering offenders and for ensuring safety of international trade;

6.3. to develop data exchange between the Lithuanian Customs and the business sector, the customs and other institutions of the Republic of Lithuania, the Customs and other law enforcement institutions and between the Lithuanian Customs and Customs of other countries, EU institutions and international organizations in the fields of implementation of customs legislation, prevention of violations, control and investigation, and to implement international standards for such data;

6.4. to expand cooperation with other institutions of the Republic of Lithuania, EU institutions, customs of other countries, the World Customs Organization and other international organizations in the fields of implementation of customs legislation, prevention of violations, control and investigation in order to implement obligations accepted in international agreements;

6.5. to improve tax accounting, collection and exacting, to more efficiently perform prevention of infringements of tax related legislation, and control of goods, to which export refunds are applied.

VII. *T*ASKS IN THE FIELD OF RELATIONS WITH CUSTOMS ENVIRONMENT

7. The tasks in the field of relations with the customs environment are the following:

7.1. to create the most favourable business environment conditions when preparing national customs legislative acts and when representing the interests of Lithuania in preparation of EU customs legislation and formation of EU customs policy;

7.2. to more extensively implement provisions of EU customs legislation providing simplifications applicable to business entities, paying due regard to the best practices of the customs of EU Member States;

7.3. to pursue measures related to implementation of the e-customs initiative, that is, to aim that:

7.3.1. all the persons can submit an electronic general and/or customs declaration via Internet and receive receipt confirmation from the Customs;

7.3.2. all the principal customs processes are computerized;

7.3.3. an information portal is created – a common electronic access to information systems of the customs and other public authorities related to imports and exports of goods;

7.3.4. public services of the customs are provided following the “single window” principle;

7.4. to establish a stepped system for reliability of legal entities;

7.5. to prepare and to implement the Programme for customs and business cooperation in preparation of legislation, training, consulting and in other fields, based on the customs and business partnership;

7.6. to expand the Public information system on customs activities;

7.7. to effectively participate in customs-related EU programmes, to develop cooperation with EU institutions, customs authorities of other countries, the World Customs Organization and other international organizations for improvement of customs working methods, computerization of customs processes and perfection of business environment conditions.

VIII. UŽDAVINIAI ORGANIZACIJOS PLĖTROS SRITYJE

8. Uždaviniai organizacijos plėtros srityje yra šie:

8.1. modernizuoti Lietuvos muitinės valdymą, perimant geriausiąją užsienio valstybių muitinių praktiką, tobulinant vidaus kontrolės sistemą bei diegiant šiuolaikinius kokybės vadybos metodus;

8.2. sukurti ir įgyvendinti funkcijų bei kontrolės paskirstymo tarp muitinės įstaigų centralizavimo ir decentralizavimo koncepciją;

8.3. tobulinti Lietuvos muitinės administracinius gebėjimus: sudaryti sąlygas pritraukti, ugdyti ir išlaikyti aukštos kvalifikacijos specialistus, įtvirtinti laipsnišką karjeros siekimą, stiprinti pareigūnų motyvaciją, tobulinti kvalifikaciją, ugdyti pareigūnų sugebėjimus aktyviai dalyvauti ES institucijų darbe, efektyviai naudoti tarnybinės veiklos vertinimą ir skatinimą;

8.4. vykdyti sistemingą korupcijos prevenciją, veiksmingiau atskleisti ir tirti korupcinio pobūdžio veikas, ugdyti antikorupcinio elgesio standartus bei kitomis priemonėmis gerinti Lietuvos muitinės įvaizdį visuomenėje;

8.5. koncentruoti Lietuvos muitinės veiklą moderniose, gerai įrengtose ir aprūpintose šiuolaikine kompiuterių, ryšio bei muitinio tikrinimo technika muitinės įstaigose.

IX. STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMAS

9. Šiai Strategijai įgyvendinti būtina, kad:

9.1. kitos valstybės institucijos pripažintų Lietuvos muitinę svarbia visuomenės apsaugos institucija ir suprastų jos Strategijos reikšmę;

9.2. Lietuvos muitinės pareigūnai suvoktų strateginių uždavinių reikšmę, nustatytų jiems įgyvendinti reikalingas priemones ir savo veikla prisidėtų prie jų įgyvendinimo;

9.3. Lietuvos muitinėje dirbtų pakankamas skaičius aukštos kvalifikacijos darbuotojų;

9.4. visuomenėje būtų formuojamas teigiamas Lietuvos muitinės įvaizdis ir pagarba jai kaip valstybės institucijai;

9.5. abipuse Lietuvos muitinės ir verslo iniciatyva būtų plėtojamas tarpusavio bendradarbiavimas;

9.6. Lietuvos muitinės veikla bei jos modernizavimas būtų pakankamai finansuojami.

10. Lietuvos muitinė asignavimus planuoja pagal programas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta institucijos strateginio veiklos plano rengimo tvarka. Kasmet prieš rengiant Lietuvos muitinės strateginį veiklos planą nustatomi vidutinės trukmės strateginiai tikslai bei ilgalaikių, vidutinės trukmės strateginių tikslų, uždavinių vertinimo kriterijai. Strateginiai tikslai bus pasiekti, finansuojant šios Strategijos uždavinius ir priemones, įtrauktas į Lietuvos muitinės strateginius veiklos planus.

11. Strateginiams tikslams pasiekti ir uždaviniams įgyvendinti sudaromi Lietuvos muitinės veiklos metiniai darbo planai, kuriuose numatomos priemonės uždaviniams įgyvendinti. Nustatyta tvarka patvirtinus šiuos darbo planus, pradedamas jų įgyvendinimas, o kartu ir stebėseną bei atsiskaitymas už rezultatus. Uždavinių įgyvendinimo priežiūrai atlikti nustatomi vertinimo kriterijai, pagal kuriuos įvertinama per tam tikrą laiką pasiekta pažanga įgyvendinant uždavinius.

VIII. *T*ASKS IN THE FIELD OF ORGANIZATIONAL DEVELOPMENT

8. The tasks in the field of organizational development include the following:

8.1. to modernize management of the Lithuanian Customs by taking over the best practices of foreign customs, by improving the internal control system and establishing up-to-date methods of quality management;

8.2. to create and to implement a conception for centralisation and decentralisation of distribution of functions and control tasks among customs offices;

8.3. to improve administrative capacities of the Lithuanian Customs: to establish conditions for attracting, educating and retaining specialists of high qualification, to establish gradual career seeking, to enhance motivation of officers, to improve their qualification, to cultivate their abilities for active participation in the work of EU institutions, to effectively use assessment and stimulation of service activities;

8.4. to implement systematic prevention of corruption, to more efficiently disclose and investigate corruptive acts, to develop standards of anti-corruptive behaviour and to use other means for improvement of the Lithuanian Customs image;

8.5. to concentrate activities of the Lithuanian Customs in modern and well equipped customs offices, provided with up-to-date computer, communication and customs control technologies.

IX. *I*MPLEMENTATION OF THE STRATEGY

9. In order to implement the Strategy, it is necessary that:

9.1. other public authorities acknowledge the Lithuanian Customs as an important institution for protection of society and understand the significance of its Strategy;

9.2. officers of the Lithuanian Customs understand the significance of the strategic goals, establish the means necessary for their implementation and contribute to such implementation by their activities;

9.3. an adequate number of employees of high qualification is employed in the Lithuanian Customs;

9.4. a positive view towards the Lithuanian Customs is formed in society and respect for it as a public authority;

9.5. on mutual initiative of the Lithuanian Customs and business sector, a mutual cooperation is developed;

9.6. activities and modernization of the Lithuanian Customs receive adequate funding.

10. The Lithuanian Customs plans its allocations under the programmes, following the procedure for preparation of authorities' strategic plans as laid down by the Government of the Republic of Lithuania. Each year, before preparation of a strategic plan of the Lithuanian Customs activities, middle-term strategic goals and criteria for assessing long-term and middle-term goals and tasks are established. The strategic goals will be achieved by financing the tasks and means of this Strategy, included into strategic business plans of the Lithuanian Customs.

11. In order to achieve the strategic goals and to implement the tasks, the Lithuanian Customs annual working plans are prepared, wherein the means for implementation of the tasks are stipulated. After the plans are approved in a laid down procedure, their implementation commences and, at the same time, monitoring and reporting of results. For supervision of implementation of the tasks, assessment criteria are laid down that are used in order to assess the progress achieved in implementing the tasks during a certain period of time.

**MUITINĖS DEPARTAMENTAS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSŲ MINISTERIJOS**

A. Jakšto g. 1/25, LT-01105 Vilnius

Tel. (8~5) 266 61 11

Faks. (8~5) 266 60 05

El. paštas info@cust.lt

<http://www.cust.lt>

Informacija verslo atstovams ir keleiviams, tel. (8~5) 261 30 27

Svarbiausia informacija anglų kalba, tel. (8~5) 261 72 58

Nemokamas pasitikėjimo telefonas (8~800) 55 544

**THE CUSTOMS DEPARTMENT UNDER THE MINISTRY OF FINANCE
OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA**

A. Jakšto str. 1/25, LT-01105 Vilnius

Tel. (+370 5) 266 61 11

Fax (+370 5) 266 60 05

E-mail info@cust.lt

<http://www.cust.lt>

Information in Lithuanian and Russian languages (+370 5) 261 30 27

Information in English language (+370 5) 261 72 58

24 hours telephone line for the anonymous announcements (+370 5) 212 49 77

Išleido LĮ „Kriventa“, V. Pietario g. 5-3, LT-03122 Vilnius

Tel./faks. (8~5) 265 06 29, www.kriventa.lt

Pasirašyta spaudai 2006-07-20

Tiražas 500 vnt.